

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента – Миронюка Романа Вікторовича, професора кафедри адміністративного права і процесу, доктора юридичних наук, професора на дисертацію Ващіліна Романа Вікторовича на тему «Адміністративно-правові засади громадського контролю за діяльністю Національної поліції України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право»

Зазначимо, що дослідження виконано у важких та водночас унікальних умовах існування нашої держави, оскільки після 2022 року усі державні інституції та загалом українське суспільство знаходиться у новій реальності та живе у складних умовах збройного конфлікту та дії правового режиму воєнного стану. В час, коли обмежуються заради національної безпеки і оборони деякі права і свободи громадян особливо важливим є питання громадського контролю за правоохоронними органами, потрібного для держави інституту, за допомогою якого підтримується демократичний режим в державі та забезпечується діяльність органів державної влади у відповідності до принципів верховенства права, демократії тощо. Тому обрана Ващіліним Р.В. тематика є актуальною з огляду на потреби суспільства. Автором досить вдало висвітлено досліджувану проблематику за рахунок аналізу норм чинного законодавства, що стосується громадського контролю і наведення конкретних пропозицій щодо його поліпшення у підрозділах дисертаційного дослідження.

Окрім того, сучасна науково-теоретична база проблематики адміністративно-правових засад громадського контролю за діяльністю Національної поліції України поповнена теоретичними напрацюваннями автора щодо понятійно-категоріальних понять «громадського контролю за діяльністю Національної поліції України», «мети громадського контролю за діяльністю Національної поліції України», «ознак громадського контролю за діяльністю Національної поліції України», які виділяють його з-поміж інших видів контролю, завдань такого контролю та ін. Цінним є й історико-правова наукова розвідка автора спрямована на розкриття змісту важливих історичних правових актів, які були прийняті на території України та

стосувалися загалом цивілізаційного вибору українського народу щодо руху до правової демократичної держави.

Загальнотеоретична конструкція поданого матеріалу сформульована з урахуванням сучасних вимог, нових ідей і тенденцій. Автором досягнуто вирішення поставлених в дисертації завдань за допомогою загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

Можна із впевненістю стверджувати, що дисертантом вірно окреслено об'єкт і предмет дослідження, що дало змогу досягти значних теоретичних і практичних результатів, які мають важливе значення для подолання проблем, пов'язаних з здійсненням громадянами та інститутами громадянського суспільства громадського контролю через різні його форми, закріплені Законом України «Про Національну поліцію».

В цілому рукопис дисертації Р.В. Ващіліна є завершеною науковою працею, що характеризується єдністю змісту і логіки викладення, а також свідчить про особистий внесок в розвиток юридичної науки.

Структура дисертації є логічно довершеною, мова та стиль викладення матеріалу є науковими. Автор в повній мірі розкрив зміст основних положень дисертації, що визначені межами предмету дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що робота є однією із перших спроб комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень науки адміністративного права визначити сутність та особливості адміністративно-правового забезпечення громадського контролю за діяльністю Національної поліції України.

Загальне позитивне враження від дисертації Ващіліна Р.В. акцентується її змістом, об'єктом, предметом, методами дослідження, а також положеннями і висновками, які характеризують її наукову новизну.

В межах дисертаційного дослідження Ващіліна Р.В. здійснено актуальне наукове узагальнення теоретичних підходів та практичних проблем, пов'язаних здійсненням громадського контролю за діяльністю Національної поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Здійснюючи оцінку наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача, слід відмітити, що дослідження є структурованим, логічним, послідовним, відповідає заявленій меті та поставленим завданням у роботі.

Достовірність і наукова новизна одержаних результатів, при ознайомленні з дисертацією здобувача, а також з публікаціями за темою дослідження, не викликає сумніву. Кожний розділ дисертації завершується достатньо узагальненими висновками, що розкривають основні наукові досягнення, що на думку автора заслуговують на увагу.

Заслуговують на підтримку наукові положення щодо позитивних та слабких сторін нормативного забезпечення форм громадського контролю, зокрема, що положення статті 86 Закону України «Про Національну поліцію» реалізують принципи відкритості та прозорості діяльності поліції, однак не містять механізмів перевірки достовірності поданої у звітах інформації й зауважено, що громадськість не наділена повноваженнями контролювати відповідність звітних даних фактичному стану справ, що знижує ефективність громадського контролю як інструменту публічного нагляду, позитивним аспектом статті 87 є встановлення високого кворуму – не менше двох третин від складу депутатів відповідної місцевої ради – для прийняття резолюції недовіри керівнику органу поліції, що запобіжником політичного тиску на діяльність поліції та ін.

Слушним є зосередження уваги на дослідженні принципів громадського контролю за діяльністю Національної поліції України: незалежності суб'єктів громадського контролю; об'єктивності та достовірності; добровільності суб'єктів громадського контролю та безоплатності за здійснення контролю; невтручання у оперативну діяльність поліції; пріоритету інтересів суспільства та ін.

Достатній рівень наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження, що в концентрованому вигляді знайшли відображення у сформульованих здобувачем наукових положеннях, висновках і рекомендаціях, забезпечений застосуванням комплексу наукових методів, що

відповідають об'єкту, предмету, меті і задачам дослідження; здійсненням публікації наукових статей у 4 фахових виданнях та апробації основних ідей дослідження на 4 науково-практичних заходах.

Водночас при викладенні матеріалів дисертації виявлено окремі лексичні, граматичні, орфографічні помилки, логічні неточності викладення матеріалу в деяких підрозділах та висновках до розділів, які не мають принципового характеру, можуть бути легко усунуті та не впливають на зміст дисертації.

У цілому, при визнанні належного науково-теоретичного рівня роботи Ващіліна Р.В. та її практичної значущості, слід зауважити, що це не виключає наявності критичних зауважень щодо окремих висновків та пропозицій автора, а саме:

1. Слушною і сильною стороною дослідження є наведення принципів громадського контролю за діяльністю Національної поліції України. Разом із тим, на нашу думку, варто було б систематизувати пропозиції щодо закріплення їх на законодавчому рівні.

2. У підрозділі 3.1. «Зарубіжний досвід адміністративно-правового забезпечення інституту громадського контролю за діяльністю Національної поліції України» дисертантом приділено багато уваги досвіду Польщі, Литви, деяких держав Європейського континенту, однак не розглядається зовсім досвід азійських країн у питанні громадського контролю, досвід використання інноваційних технологій такими країнами, як Японія або Сінгапур.

3. Автором в підрозділі 2.2 «Мета, завдання та принципи громадського контролю за діяльністю Національної поліції України» наводяться основні завдання, які поставлені перед громадським контролем за діяльністю Національної поліції України, але не в повній мірі визначається, які суб'єкти контролю мають їх здійснювати та із використанням яких конкретних форм громадського контролю.

4. В роботі варто було більше уваги приділити питанням як умови воєнного стану впливають на ефективність здійснення громадського контролю за діяльністю Національної поліції України.

Незважаючи на наведені зауваження, ознайомлення з дисертацією Ващіліна Р.В. дає підстави для її позитивної оцінки, а зауваження не знижують наукової цінності дослідження, мотивують та спрямовують подальшу наукову розробку обраного здобувачем напрямку наукового пошуку та мають потенціал для використання в освітньому процесі, нормотворчій діяльності та практичній роботі.

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертація Ващіліна Р.В. за темою «Адміністративно-правові засади громадського контролю за діяльністю Національної поліції України» являє собою завершене самостійне дослідження, яке має наукову новизну та практичну спрямованість, містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, відповідає вимогам Наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже роботу може бути рекомендовано до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент

**доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного
права і процесу Дніпровського державного
університету внутрішніх справ**

Роман МИРОНЮК

Підпис засвідчую:

**Проректор Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор**

Олександр ЮНІН

